

Långsiktig strategi för Havs- och vattenmyndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet 2014-2020

(dnr 3051-14)

Havs- och vattenmyndigheten
Datum: 2015-03-30

Ansvarig utgivare: Björn Risinger
Omslagsfoto: Ingvar Lagenfelt

ISBN 978-91-87025-78-5

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930, 404 39 Göteborg
www.havochvatten.se

Långsiktig strategi för Havs- och vattenmyndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet 2014-2020

(dnr 3051-14)

Havs- och vattenmyndighetens rapport 2015:7

Förord

Inom ramen för ett regeringsuppdrag har Havs- och vattenmyndigheten tagit fram och beslutat om en långsiktig strategi för myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet 2014-2020. Regeringsuppdraget som redovisas i denna rapport syftar till att skapa bättre förutsättningar för myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet, bland annat genom en vidareutvecklad och bättre samverkan mellan myndigheter och aktörer med regionalt utvecklingsansvar. Havs- och vattenmyndigheten redovisade uppdraget till Näringsdepartementet den 30 mars 2015.

Göteborg 2015-03-30 ,

Björn Sjöberg
Avdelningschef
Havs- och vattenförvaltningsavdelningen

INLEDNING	7
Havs- och vattenmyndighetens övergripande uppdrag	7
Koppling till nationell strategi för regional tillväxt	8
LÅNGSIKTIG STRATEGI FÖR MEDVERKAN I REGIONALT TILLVÄXTARBETE 2014-2020	8
Vision, verksamhetsidé och strategisk plan.....	8
Strategin	8
Närmare om utveckling av samverkan och dialog.....	9
MEDVERKAN I REGIONALT TILLVÄXTARBETE.....	10
Regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala prioriteringar	11
Främjande av blå tillväxt och miljöteknik	11
Genomförande av havsplanering.....	12
Utveckling av fiskförvaltningen.....	13
Regionala hänsyn.....	13
Företagande och regelförenkling.....	14
Innovation	14
Andra exempel.....	15

Inledning

Inom ramen av ett regeringsuppdrag har Havs- och vattenmyndigheten tagit fram och beslutat om en långsiktig strategi för myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet 2014-2020.

Regeringsuppdraget syftade till att skapa bättre förutsättningar för myndigheternas medverkan in det regionala tillväxtarbetet, bland annat genom en vidareutvecklad och bättre samverkan mellan myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

I regeringsuppdraget ingick att ta fram en långsiktig strategi som ska vägleda och utveckla myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet och EU:s sammanhållningspolitik under perioden 2014-2020. Av strategin ska framgå inom vilka områden och frågor Havs- och vattenmyndigheten medverkar i det regionala tillväxtarbetet och hur regionala utvecklingsstrategier och regionala prioriteringar beaktas. Strategin ska även beskriva hur myndigheten avser att bidra till utvecklad samverkan och dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna samt hur samverkan kan utvecklas med andra nationella myndigheter i förhållande till aktörerna. Havs- och vattenmyndigheten redovisade uppdraget till Näringsdepartementet den 30 mars 2015.

Havs- och vattenmyndighetens övergripande uppdrag

Enligt Havs- och vattenmyndighetens instruktion ska vi arbeta med frågor som rör bevarande, restaurering och hållbar användning av sjöar, hav och vattendrag. Inom miljöområdet ska vi vara pådrivande, stödjande och samlade vid genomförande av miljöpolitiken och verka för en hållbar förvaltning av fiskeresurserna.

Havs- och vattenmyndighetens uppdrag när det gäller att bidra till regional tillväxt anges i förordning (2007:713) om regionalt tillväxtarbete och innebär bland annat att

- vi ska verka för att målet för den regionala tillväxtpolitiken uppnås,
- insatser som bidrar till att uppnå målen i de regionala utvecklingsprogrammen och till det regionala tillväxtarbetet i övrigt ska beaktas i vår verksamhetsplanering,
- vår medverkan i det regionala tillväxtarbetet ska grundas på prioriteringarna i den nationella strategin för regional tillväxt
- vår medverkan i tillväxtarbetet ska ske i samverkan med den länsstyrelse eller det organ som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet.

Koppling till nationell strategi för regional tillväxt

Havs- och vattenmyndigheten arbetar med flera av de samhällsutmaningar som lyfts fram i den nationella strategin för regional tillväxt 2014-2020. Särskilt gäller det utmaningar relaterade till klimat, miljö och energi. Vi genomför delar av miljöpolitiken och ska verka för att det generationsmål och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt kan nås. Exempelvis arbetar vi med att stärka biologisk mångfald som är en förutsättning för de ekosystemtjänster människan behöver. Ett annat exempel är utveckling av fiskförvaltningen så att yrkesfisket bedrivs resurseffektivt och miljömässigt hållbart.

Sett till prioriteringarna i den nationella strategin genomför Havs- och vattenmyndigheten framförallt insatser inom prioriteringar *1. Innovation, företagande och entreprenörskap, 2. Attraktiva miljöer och 3. Internationellt och gränsöverskridande samarbeten.*

Insatserna redovisas närmare nedan under rubriken Medverkan i regionalt tillväxtarbete.

Långsiktig strategi för medverkan i regionalt tillväxtarbete 2014-2020

Vision, verksamhetsidé och strategisk plan

Havs- och vattenmyndighetens vision är *Levande hav, sjöar och vattendrag till glädje och nytta för alla*. Vår verksamhetsidé är att vi tar ansvar för att hav- och sötvatten nyttjas, men inte överutnyttjas. Vi utgår från ekosystemens och människans behov nu och i framtiden. Detta gör vi genom att samla kunskap, planera och fatta beslut om insatser för en bättre miljö. För att nå framgång samverkar vi vårt arbete med alla berörda nationellt såväl som internationellt.

Hur visionen ska genomföras redovisas i en strategisk plan. Nuvarande plan för perioden 2015-17 innehåller mål, viktiga leveranser och genomförandestrategier för att nå målen.

Strategin

Havs- och vattenmyndighetens långsiktiga strategi för medverkan i regionalt tillväxtarbete 2014-2020 tar sin utgångspunkt i vårt uppdrag och vår vision, samt i den nationella strategin för regional tillväxt och attraktionskraft.

Vår strategi syftar till att förtydliga och stärka myndighetens bidrag till och medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Ett syfte är också att bättre synliggöra och kommunicera vår roll och ambitioner i tillväxtarbetet för våra samverkanspartner, samt i det interna arbetet på myndigheten.

Vår strategi beskriver hur och inom vilka verksamhetsområden vi huvudsakligen kommer att medverka i det regionala tillväxtarbetet.

Vår strategi är att

- främja det regionala tillväxtarbetets förutsättningar
- genomföra miljöpolitiken i utvecklad samverkan och kontinuerlig dialog med nyckelaktörer,
- erbjuda arenor för erfarenhetsutbyten kring miljö och tillväxt,
- ge förslag och driva fram samverkanslösningar utifrån ett miljöperspektiv som leder till hållbar tillväxt,
- bidra med metodutveckling och ta fram kunskap om miljön som stöd för hållbar tillväxt och kommunicera ekosystemtjänster och dess värden och bidrag till hållbar tillväxt,
- vara pådrivande i arbetet med hållbar blå tillväxt,
- stödja miljöteknikutveckling, miljöinnovation och delta i strategiska utvecklingsprojekt,
- bidra med samfinansiering till projekt som bidrar till hållbar tillväxt,
- kommunicera genomförda insatser/projekt och visa på exempel där miljöarbetet kan bidra till hållbar tillväxt, förenkla för företagare genom bland annat regelförenkling och utveckling av digitala tjänster,
- genomföra såväl miljö- som samhällsekonomiska konsekvensanalyser för bred belysning av konsekvenser av förslag myndigheten har att ta ställning till,
- delta i gränsöverskridande samarbeten till stöd för svensk regional tillväxt och ta till vara Östersjöstrategins möjligheter,
- skapa förutsättningar för hållbar regional tillväxt genom en god havsplanering.

Vår strategi innebär att vi inom våra verksamhetsområden verkar för att målet för den regionala tillväxtpolitiken uppnås. Vi inriktar oss särskilt på insatser i vårt arbete med havsplanering och på insatser för att främja miljöteknik- och innovation. I arbetet med utarbetande av havsplaner kommer hållbar utveckling och regional tillväxt vara viktiga fokusområden. Havsplaneringsprocessen är flerårig och sammanfaller väl med tidsperioden för vår strategi, dvs. fram till 2020. Senast den sista mars 2021 ska det enligt EU:s havsplaneringsdirektiv finnas sektorsövergripande havsplaner på plats i de EU-länder som omfattas av direktivet.

Närmare om utveckling av samverkan och dialog

En utvecklad samverkan och dialog mellan Havs- och vattenmyndigheten och de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna bidrar till viktiga synergier i miljö- och tillväxtarbetet. Det handlar om att miljöpolitiken kan få stärkt genomslag i det regionala tillväxtarbetet. Samtidigt skapar de regionala utvecklingsstrategierna miljönytta genom att bidra till en miljödriven tillväxt.

Även om Havs- och vattenmyndigheten redan samverkar med regionala aktörer, finns det en potential för utveckling. I första hand bör redan befintliga fora utvecklas för närmare kontakt, dialog och samarbete mellan Havs- och vattenmyndigheten och de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Samverkan bör inriktas på konkreta frågeställningar som berör miljö- och tillväxtpolitiken utifrån våra olika mandat och verksamhetsområden. Havs-

och vattenmyndigheten och andra nationella aktörer, t.ex. branschorganisationer, kan erbjuda nationellt perspektiv och på så sätt understödja samordning inom och mellan regioner. De regionalt utvecklingsansvariga aktörerna för in regionala perspektiv och praktiska erfarenheter från lokal nivå. De deltar också i vissa fall aktivt i projekt inom de territoriella programmen och är en viktig kanal för att föra in nationella miljö- och tillväxtpolitiska mål i de gränsöverskridande samarbetena.

Inom havsplaneringen ska den samverkan som redan påbörjats vidareutvecklas när förslag till konkreta havsplaner tas fram. Andra exempel på områden för fördjupad och utvecklad samverkan är att söka gemensamma finansieringslösningar och delta i utvecklingsprojekt, och att erhålla arenor för dialog mellan offentlig förvaltning, näringsliv, intresseorganisationer och andra aktörer. Detta kommer att leda till att både det nationella miljöarbetet och det regionala tillväxtarbetet kan växla upp.

För att tillvara ta den fulla potentialen i en utvecklad samverkan bör den i många fall genomföras tillsammans med andra nationella myndigheter och länsstyrelser. Exempelvis kräver havsplaneringen sektorsövergripande samverkan mellan ett stort antal nationella myndigheter, länsstyrelser, regionalt utvecklingsansvariga aktörer och kommuner. Även i andra mer specifika sakfrågor där Havs- och vattenmyndigheten och andra nationella myndigheter redan samarbetar finns en potential i en bredare samverkan med större deltagande av regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

Medverkan i regionalt tillväxtarbete

Som nationell miljömyndighet har Havs- och vattenmyndigheten en viktig roll i arbetet med regional tillväxt. Som ett led i genomförande av miljöpolitiken tar vi fram kunskap och för in miljöaspekter i frågor som relaterar till tillväxt inom våra huvudsakliga verksamhetsområden havs-, vatten- och fiskförvaltning. Vi bidrar till att skapa förutsättningar för regional tillväxt genom att exempelvis främja stärkta ekosystemtjänster, havsplanera, bidra med samfinansiering av projekt för utveckling av miljöteknik eller bistå med och kommunicera goda exempel, statistik och kunskapsunderlag. En viktig utgångspunkt för oss är att hållbar regional tillväxt förutsätter väl fungerande ekosystem.

Vårt genomförande av miljöpolitiken sker ofta genom och i samverkan med nationella myndigheter och länsstyrelser. I vissa fall arbetar vi även direkt tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga aktörer, kommuner eller genom andra intressenter, som till exempel nationella branschorganisationer. I bland sker samverkan med den regionala och kommunala nivån genom Sveriges kommuner och landsting.

När det gäller fiskförvaltningen ansvarar Havs- och vattenmyndigheten för genomförande av stora delar av den gemensamma fiskeripolitiken inbegripet den nationella fiskeregleringen. Fiskeregleringen påverkar enskilda näringsidkare direkt, samtidigt som den kan ha en påverkan på regional

utveckling. Jordbruksverket ansvarar på nationell ansvarar nivå för frågor som rör främjande och näringsutveckling av fisket.

Den nya statliga havsplaneringen innebär att vi mer direkt förväntas att medverka och bidra till det regionala tillväxtarbetet. Genom arbetet med havsplanering ska vi bidra till att skapa förutsättningar för regional tillväxt utifrån havet och dess resurser.

Nedan ges konkreta exempel på hur vi medverkar och samverkar i arbetet med regional tillväxt och hur regionala prioriteringar beaktas.

Regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala prioriteringar

Mål och prioriteringar i de regionala utvecklingsstrategierna (RUS) kommer tydligast till uttryck i Havs- och vattenmyndighetens arbete med havsplanering. Regionala mål och prioriteringar ingår i den samlade målbild och analys som ligger till grund för de särskilda planeringsmål som Havs- och vattenmyndigheten kommer att föreslå för havsplaneringen.

Havs- och vattenmyndigheten ser behov av att stötta utveckling av kommunal havs- och kustplanering. Myndigheten har därför i ett förslag till åtgärdsprogram för havsmiljön föreslagit att Boverket i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten tar fram en vägledning för kommunal havs- och kustplanering. I dagsläget är det få kommuner som aktivt har planerat territorialhavet. Genom en utvecklad kommunal planering kan regionala mål och prioriteringar få bättre genomslag i frågor som rör kusten och territorialhavet. Planeringen tydliggör såväl möjligheter som hinder i fråga om miljö och tillväxt.

Inom fiskförvaltningen tas i många fall regionala hänsyn i syfte att bidra till regional utveckling.

Genom havs- och vattenmiljöanslaget bidrar Havs- och vattenmyndigheten med samfinansiering till projekt inom bland annat strukturfonderna som medverkar till att regionala mål och prioriteringar kan uppfyllas.

Främjande av blå tillväxt och miljöteknik

Blå tillväxt är en strategi inom EU:s havspolitik för att stärka tillväxten och sysselsättningen inom de sektorer som på olika sätt nyttjar havets resurser. Strategin handlar om att kartlägga och hantera utmaningar inom ekonomi, miljö och arbetsmarknad som påverkar haven samt att lyfta fram synergier mellan olika sektorer. Strategin har öppnat för ett nytt sätt att se på havet som en resurs samtidigt som den lyfter upp det kritiska miljötilståndet i våra hav.

Havs- och vattenmyndigheten har en pådrivande roll inom utvecklingen av en hållbar blå tillväxt i Sverige i nära samarbete med bland annat regeringskansliet, Vinnova, Energimyndigheten, Tillväxtverket, Naturvårdsverket, regionalt utvecklingsansvariga aktörer, universitet och högskolor. Erfarenheter visar att miljömyndigheternas medverkan i detta arbete är av central betydelse.

I vår roll som miljömyndighet för vi in miljöaspekterna i arbetet med blå tillväxt. I vårt arbete med havsplanering utgör hållbar regional tillväxt (inklusive blå tillväxt), dessutom en uttalad målsättning.

Vi bidrar också till utveckling av miljöteknik och miljöinnovationer som kan ge förutsättningar för hållbar användning av havet samtidigt som tekniken i sig ger näringsutveckling. Dagens miljöutmaningar kräver innovativa lösningar, samtidigt som det finns en stor potential i en miljödriven näringsutveckling som bidrar till regional tillväxt.

Havs- och vattenmyndigheten stödjer initiativ, förslag och idéer som kan utvecklas till metoder i åtgärdsarbetet inom havs-, vatten- och fiskförvaltningen. Arbetet sker inom ramen för olika plattformar i samverkan med en rad andra myndigheter och aktörer på såväl internationell, nationell som regional nivå.

Ett exempel är en gemensam utlysning 2014 tillsammans med Vinnova och Tillväxtverket för stöd inom *BSR Innovation Express* för att främja gränsöverskridande samarbeten av små och medelstora företag genom klusterinitiativ och företagsnätverk runt Östersjön. Här bidrar Havs- och vattenmyndigheten med finansiering genom havs- och vattenmiljöanslaget till projekt med relevans för havsmiljöarbetet. Ett annat exempel är stöd till innovatörer och utvecklare av teknik för att åtgärda övergödningen i våra hav och vatten.

Andra exempel är Havs- och vattenmyndighetens samverkan med regionalt utvecklingsvariga aktörer i olika specifika frågor såsom havsplanering eller utveckling av havsförvaltningen genom insatser för blå tillväxt. Bland annat deltar myndigheten aktivt i det *Maritima klustret i Västsverige* som är ett strategiskt samarbete kring havsförvaltning och utveckling av maritima näringar. I klustret samarbetar bland annat Havs- och vattenmyndigheten, Västra Götalandsregionen, Göteborgs Universitet och Chalmers Tekniska högskola samt privata aktörer.

Havs- och vattenmyndigheten har även gett stöd till *Östersjöinitiativet* som är ett samarbete mellan sju kommuner/regioner för Östersjöns miljö och ekonomiska utveckling utifrån ett kommunalt och regionalt perspektiv. Tillsammans med bland annat Region Skåne, Västra Götalandsregionen, Sjöfartverket, branscher och flera universitet och högskolor är Havs- och vattenmyndigheten medarrangör till *Swedish Maritime Day* som är en årlig konferens med fokus på utveckling av maritima näringsverksamheter och havsförvaltning.

Genomförande av havsplanering

Havs- och vattenmyndigheten har sedan 2012 haft regeringens uppdrag att förbereda genomförande av svensk statlig havsplanering. Den 1 september 2014 infördes en bestämmelse i miljöbalken om statlig havsplanering i Sverige. Bestämmelsen innebär att det ska finnas tre statliga havsplaner: för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Planerna, som ska beslutas av regeringen, ska omfatta större delen av territorialhavet och svensk ekonomisk zon. Havsplanerna ska vara vägledande och redovisa statens samlade ställningstagande om hur havet bör användas. De kommer att bestå av plankartor och riktlinjer, och kan liknas vid kommunala översiktplaner, även om skala och redovisning kommer att skilja sig åt. Enligt EU:s havsplaneringsdirektiv ska det finnas havsplaner på plats senast den sista mars 2021.

Genom fysisk planering av havet skapas rumsliga förutsättningar för att uppfylla samhällsmål relevanta för regional- och lokal tillväxt. Havsplanerna ska vara sektorsövergripande och bidra till en långsiktig hållbar utveckling. I havsplanerna ska näringspolitiska, sociala och miljömässiga mål integreras. Planeringens huvudinriktning är att havets resurser ska användas så att havsanknutna näringar kan utvecklas och växa samtidigt som marina ekosystem bevaras eller restaureras.

I förarbetena till den nya lagstiftningen föreslås att Havs- och vattenmyndigheten med hjälp av berörda länsstyrelser och med stöd från nationella myndigheter som ska bistå med underlag för planeringen, ska ta fram förslag till havsplaner. Planeringsprocessen ska vara öppen och ge möjlighet till medverkan för alla de som berörs på nationell nivå (myndigheter), regional nivå (länsstyrelser och regionalt utvecklingsansvariga aktörer) och kommunal nivå liksom för civilsamhället och forskningsinstitutioner.

De statliga havsplanerna kommer att överlappa med den kommunala planeringen enligt Plan- och bygglagen i större delen av territorialhavet. Kommunerna ansvarar också för planeringen av havsområdet närmast kusten och på land vilket påverkar den statliga havsplaneringen. För att koordinera lokala förutsättningar och det nationella perspektivet är det nödvändigt med samverkan mellan staten och kommunerna.

Kustlänsstyrelserna har haft regeringens uppdrag att bistå Havs- och vattenmyndigheten i förberedelsearbetet som har inneburit samverkan med nationella myndigheter, länsstyrelser, bransch- och intresseorganisationer. I samverkan har även deltagit regionalt utvecklingsansvariga aktörer som på olika sätt bidragit med ett regionalt utvecklingsperspektiv och i arbetet med att integrera regionala mål och prioriteringar. Som ett led i förberedelserna har Havs- och vattenmyndigheten, bland annat tillsammans med Region Skåne, deltagit ett gränsöverskridande Interreg-projekt i Östersjön, PartiSEApate, med fokus på havsplanering.

Utveckling av fiskförvaltningen

Regionala hänsyn

En utveckling av ett hållbart yrkes- och fritidsfiske kräver tillgång till goda fiskbestånd och livsmiljöer för fiskens olika levnadsstadier. För att undvika att fiskeresursen överutnyttjas och för att stärka fiskbestånden har vi en fiskförvaltning med ett omfattande och detaljerat regelverk som styr vem som får fiska, hur mycket som får landas liksom hur, när och var fiske får ske.

Havs- och vattenmyndigheten tar på olika sätt regionala hänsyn i fiskförvaltningen. När ett system med överlåtbara fiskerättigheter infördes i det svenska pelagiska fisket 2009 för bland annat makrill, sill och skarpsill infördes ett antal styrinstrument i förvaltningen för att gynna utvalda delar av flottan. En del av kvoten avsattes för fartyg som fiskade i Östersjön och landade sin fångst i östersjöhamnar (regional tilldelning). Syftet var att bidra till en ökad lönsamhet för dessa fartyg och att motverka en fortsatt koncentration till västkusten. För att stärka det regionalt baserade fisket i Bottniska viken bestämdes det även att fiske efter sill och skarpsill fick bedrivas utan krav på ett

särskilt tillstånd och utan kvantitetsbegränsning. Särskilda åtgärder vidtogs också för att uppmuntra det småskaliga pelagiska fisket i Östersjön genom en så kallad kustkvot. Även för Västerhavet har kustkvot fastställts.

Det tas regionala hänsyn vid nyetablering inom torskfisket i Östersjön. Om beståndssituationen tillåter det så finns det möjlighet för fartyg under 12 meter som fiskar med passiva redskap i vissa delar av Östersjön att få torskfisketillstånd. Det tillåts även nyetablering av fartyg från åtta meter och uppåt som används för fiske med passiva redskap i hela Östersjön. Tillstånd för detta beviljas dock endast om det främjar småskaligt kustfiske eller regional utveckling.

Det tas även regionala hänsyn i annan tillståndsgivning såsom vid beviljande av tillstånd för fiske efter siklöja med partrål i kustvattenområdet, för fiske efter havskräfta med bur, för fiske efter räka samt även andra särskilda fisketillstånd.

Framöver kommer regionala hänsyn tas när det gäller vilka effekter ett införande av landningsskyldighet får, vilket i Västerhavet kommer ske från den 1 januari år 2016. Landningsskyldigheten, som är en viktig del av EU:s nya gemensamma fiskeripolitik, kräver sannolikt att åtgärder måste vidtas när det gäller fördelningen av fiskemöjligheter. I detta arbete kommer särskild hänsyn tas till vilka effekter ett nytt förvaltningssystem kan tänkas få för den regionala fiskerinäringen runt omkring i Sverige.

Företagande och regelförenkling

För bidra till att nationella mål om regelförenkling uppfylls till 2020 har Havs- och vattenmyndighetens tagit fram en myndighetsövergripande policy för vårt arbete med regelförenkling. Regelförenkling handlar om att företagens administrativa börda ska minska, men tar även sikte på frågor om bemötande, service, samverkan mm. Policyn avser myndighetens alla verksamhetsområden, dvs. havs- vatten och fiskförvaltningen.

Havs- och vattenmyndigheten har redovisat ett uppdrag till regeringen (L2013/481) gällande regelförenkling inom fiskförvaltningen och arbetar även aktivt för att genomföra ändringar av myndighetens föreskrifter som kan leda till faktiska regellättnader för företagen på fiskets område. Ett exempel på regelförenkling är ett förslag från Havs- och vattenmyndigheten om att det ska bli enklare att byta tillståndshavare för de som har särskilda fisketillstånd. Systemet idag leder till en inlåsning där byte av tillståndshavare inte kan ske även om tillståndshavaren exempelvis har en långvarig sjukdom, önskar gå i pension eller byta yrke. Ett syfte är också att underlätta en förnyring av fiskarkåren.

Havs- och vattenmyndigheten utvecklar även digitala lösningar för bland annat fiskeföretagens inrapportering vilket underlättar företagande.

Innovation

Oönskade fångster och utkast av fisk motverkar långsiktigt hållbart nyttjande av de marina biologiska resurserna och påverkar fiskets ekonomiska bärkraft. Ett av huvuddragen i den nya gemensamma fiskeripolitiken är därför ett gradvis införande av en skyldighet att landa alla fångster av arter som omfattas av fångstbegränsningar. I regeringens höstbudget år 2013 avsattes 38 miljoner

kronor, fördelat på de fyra efterföljande åren, som stöd för utveckling av selektiva redskap som förhindrar oönskad fångst. Flertalet projekt är igång och kommer förhoppningsvis leda till innovativa lösningar som leder till att fiskarna endast fångar den fisk som de vill fånga.

Vidare administrerar Jordbruksverket de medel som Sverige fått från Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). Här kommer det finnas möjlighet att söka stöd för olika sorters innovationsprojekt.

Andra exempel

Möjligheten till friluftsliv och rekreation bidrar till regional attraktionskraft. Samtidigt skapas nya arbetstillfällen och betydande samhällsekonomiska värden regionalt i en växande besöksnäring som baseras på natur- och kulturmiljöer.

Våra insatser som rör vattenkvalitet, badvatten, minskad algblomning i havet, marint skräp och enskilda avlopp är exempel på insatser som påverkar förutsättningarna för den regionala attraktionskraften.

Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket har också utifrån myndigheternas olika mandat, tagit fram en myndighetsgemensam strategi för arbetet med fritidsfiskets och fisketurismens utveckling, *Svenskt fritidsfiske och fisketurism 2020*. Förverkligande av visionen i strategin kräver medverkan från såväl nationella myndigheter, länsstyrelser, regionalt utvecklingsansvariga aktörer, kommuner och näringsliv.

Havs- och vattenmyndigheten, tillsammans med regionala organ och andra aktörer, deltog även i Jordbruksverkets arbete med att ta fram en nationell strategi för vattenbruket, *Svenskt vattenbruk - en grön näring på blå åkrar, Strategi 2012-2020*. En handlingsplan för strategins konkreta genomförande publiceras under 2015.